Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Уразлы авыл җирлеге Советы КАРАРЫ

05.09.2017ел. **№47**

"Кама Тамагы муниципаль районы Уразлы авыл җирлеге Советы депутаты статусы турында"

Регламент нигезендә Кама Тамагы муниципаль районының Уразлы авыл җирлеге Советы КАРАР БИРӘ:

1. "Кама Тамагы муниципаль районының Уразлы авыл җирлеге Советы депутаты статусы турында" Нигезләмәне икенче укылышта кабул итәргә.
2. Әлеге карарны "Волжские Зори" газетасында, җирлекнең рәсми сайтында Интернет челтәрендә бастырып чыгарырга.
3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны законлылык, хокук тәртибе һәм депутат эшчәнлеге мәсьәләләре буенча даими депутат комиссиясенә йөкләргә.

Уразлы авыл җирлеге башлыгы,
Татарстан Республикасы Кама Тамагы
муниципаль районының Уразлы авыл җирлеге
Советы рәисе М.Г.Хәмидуллин

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Уразлы авыл җирлеге Советы депутаты статусы турында нигезләмә

Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Уразлы авыл җирлеге Советы депутатының (алга таба-депутат) хокукларын һәм бурычларын билгели, үз вәкаләтләрен башкарганда төп хокукый һәм социаль гарантияләрне күздә тота.

Гомуми нигезләмәләр

Мәкалә 1. Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Уразлы авыл җирлеге Советы депутаты.

Депутат булып Татарстан Республикасы Сайлау кодексы нигезендә сайланган, Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Уразлы авыл җирлеге Советында (алга таба - Совет) Татарстан Республикасы Конституциясендә, Федераль Законда, Татарстан Республикасы законнарында һәм әлеге Нигезләмәдә каралган закон чыгару һәм башка вәкаләтләрне гамәлгә ашырырга вәкаләтле халык вәкиле тора.

2 нче мәкалә. Депутатның вәкаләтләре вакыты

Депутатның вәкаләтләре вакыты аны Совет депутаты итеп сайланган көннән башлана һәм яңа чакырылыш Советы эшли башлаган көннән туктый, Нигезләмәнең 3 статьясында каралган очраклардан тыш.

3 нче мәкалә. Депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Депутат вәкаләтләре очракларда вакытыннан алда туктатыла:

1) үлем;
2) үз теләге белән отставкага китү;
3) суд тарафыннан сәләтсез яки чикләнгән сәләтле дип тану;
4) суд тарафыннан Билгесез югалган дип тану яки үлгән дип игълан итү;
5) судның гаепләү карарының законлы көченә керүе;
6) Россия Федерациясеннән даими яшәү урынына чыгу;
7) Россия Федерациясе гражданлыгын туктату, Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданлыгын туктату, аның нигезендә чит ил гражданы җирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы,

чит ил гражданлыгын алуга йә аларга яшәүгә рөхсәт яисә Россия Федерациясе гражданының Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы булмаган чит ил территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы башка документ алуга, аның нигезендә чит ил гражданлыгы булган Россия Федерациясе гражданы җирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы;
8) сайлаучылар фикере;
9) тиешле җирле үзидарә органы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату;
10) хәрби хезмәткә чакыру яки аны алыштыручы альтернатив гражданлык хезмәтенә юнәлеш;

11) федераль законнар белән билгеләнгән башка очракларда;
12) "Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы, "Коррупциягә каршы тору турында" 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы, "Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы, "дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының туры килүен тикшереп тору турында" федераль законнарда билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны, бурычларны үтәмәүне үтәмәү 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы "аерым категориядәге затларга счетлар (кертемнәр) ачуны һәм аларга ия булуны, чит ил банкларында акчаларны һәм кыйммәтләрне саклауны тыю турында", Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил финанс инструментларына ия булу һәм (яки) файдалану".
2. Әлеге статьяның 1 өлешендәге 1-7, 10 һәм 11 пунктларында күрсәтелгән очракларда депутат вәкаләтләрен туктату турындагы карар депутат вәкаләтләре туктатылган көн итеп билгеләнә торган Совет тарафыннан кабул ителә.
3. Әлеге статьяның 1 өлешендәге 8 пунктында каралган очракта депутатның вәкаләтләре депутат чакыртып алу буенча тавыш бирү нәтиҗәләрен рәсми бастырып чыгару көненнән туктатыла.
4. Әлеге статьяның 1 өлешендәге 9 пунктында каралган очракта депутатның вәкаләтләре Совет вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган көннән туктатыла.

4 нче мәкалә. Депутат таныклыклары һәм күкрәк билгеләре
1. Депутат аның шәхесен һәм Совет депутаты вәкаләтләрен раслаучы төп документы, шулай ук үз вәкаләтләре срогы дәвамында файдалана торган күкрәк билгесе булган таныклыкка ия.
2. Депутат таныклыгы Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына, җирле үзидарә органнарына тоткарлыксыз йөрергә, шулай ук милек рәвешләренә карамастан, җирле бюджет акчалары исәбеннән тулысынча яисә өлешчә финанслана торган яки оешмаларга тоткарлыксыз йөрергә хокук бирүче документ булып тора

салымнар һәм мәҗбүри түләүләр, яисә гамәлгә куючы буларак җирле үзидарә органнары булган ташламалар.

5 нче мәкалә. Депутат үз вәкаләтләрен башкару шартлары
1. Депутат депутат эшчәнлеген бушатылмаган нигездә башкара, устав белән билгеләнгән очраклардан тыш, үзенең депутат эшчәнлеген төп эш урыны буенча хезмәт һәм хезмәт вазыйфаларын башкару белән бергә башкара.
2. Советта вазыйфасы буенча даими профессиональ нигездә эшләүче депутатлар Совет Регламентында билгеләнгән тәртиптә язма гаризалары нигезендә Совет тарафыннан сайлана.

6 Статья. Депутат эшчәнлегенең формалары
1. Депутат эшчәнлегенең формалары:
а) Совет утырышларында катнашу;

б) Совет комиссияләре эшендә катнашу; в) парламент тыңлауларында катнашу; г) Совет карарлары проектларын кертү; д) депутат таләбен кертү;
е) дәүләт хакимияте органнарына, җирле үзидарә органнарына, иҗтимагый берләшмәләргә һәм аларның вазыйфаи затларына тәкъдимнәр кертү;
ж) дәүләт хакимияте органнарының, җирле үзидарә органнарының вазыйфаи затларына, оештыру-хокукый формасына бәйсез рәвештә оешма җитәкчеләренә, муниципаль берәмлек карамагындагы мәсьәләләргә караган иҗтимагый берләшмәләргә мөрәҗәгать итү;
з) тиешле вазыйфаи затларга гражданнар хокукларын бозуны кичекмәстән кисәтү буенча чаралар күрү таләбе белән мөрәҗәгать итү;
и) ул вәкиле булган округ сайлаучылары белән эшләү;
к) депутат берләшмәләре - фракцияләр һәм депутат төркемнәре эшендә катнашу;
л) җирле референдумнар, җәмәгать тыңлаулары, җыелышлар, конференцияләр һәм гражданнар сораштыруларын оештыруда һәм үткәрүдә катнашу;
м) территориаль иҗтимагый үзидарәне оештыруда катнашу.
2. Депутат эшчәнлеге шулай ук федераль законнарда, Татарстан Республикасы Конституциясендә, Татарстан Республикасының башка законнарында һәм Совет турындагы нигезләмәдә каралган башка формаларда гамәлгә ашырылырга мөмкин.

7 нче мәкалә. Депутатның сайлаучылар белән мөнәсәбәтләре
1. Депутат сайлау округы сайлаучылары, шулай ук предприятие коллективлары, оешмалар, дәүләт һәм башка органнар белән элемтәдә тора.

2. Депутат сайлаучыларның мөрәҗәгатьләрен карый, гражданнарны кабул итә, тиешле дәүләт хакимияте органнарына, җирле үзидарә органнарына һәм иҗтимагый берләшмәләргә тәкъдимнәр кертә, шулай ук айга ким дигәндә бер тапкыр сайлаучыларны кабул итә.
3. Депутат сайлаучыларны алар белән очрашулар вакытында, шулай ук массакүләм мәгълүмат чаралары аша хәбәр итә.
4. Депутат сайлаучыларның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен тәэмин итү буенча чаралар күрә:
- алардан килгән тәкъдимнәрне, шикаятьләрне карый, үз вәкаләтләре чикләрендә андагы мәсьәләләрне дөрес чишүгә ярдәм итә;
- гражданнарны кабул итә;
- җәмәгатьчелек фикерен өйрәнә һәм кирәк булганда тиешле дәүләт хакимияте органнарына, җирле үзидарә органнарына тәкъдимнәр кертә.

8 нче мәкалә. Депутатның депутат этикасы кагыйдәләрен үтәве
1. Депутат депутат этикасы кагыйдәләрен үтәргә тиеш:
1) советның халык алдында чыгыш ясау кагыйдәләрен үтәргә;
2) депутат эшчәнлеге белән бәйле булмаган максатларда, Федераль закон нигезендә конфиденциаль характердагы белешмәләргә кертелгән белешмәләрне игълан итмәскә һәм кулланмаска;
3) шәхси яисә якын туганнарына кагылышлы мәсьәләләрне хәл иткәндә җирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфаи затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм

гражданнар эшчәнлегенә йогынты ясау өчен депутат статусын кулланмаска;
4) депутат вазыйфаларын объектив башкаруда шик тудырырга мөмкин булган тәртиптән тыелырга, шулай ук аның абруена яки Совет абруена зыян китерә алган конфликтлы хәлләрдән сакланырга;
5) вазыйфа йөкләмәләрен башкарганда шәхси кызыксыну туганда, ул мәнфәгатьләр каршылыгына китерә яки китерә ала, муниципаль норматив хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә хәбәр итәргә, шулай ук мондый конфликтны булдырмау яки җайга салу буенча чаралар күрергә тиеш.
2. Депутат этикасы бозылган очракта, Совет кушуы буенча депутатның үз-үзен тотышы турындагы мәсьәлә тиешле комиссия тарафыннан карала.

II бүлек. Депутат эшчәнлеге гарантияләре

9 Статья. Депутатның совет, Совет комиссияләре эшендә катнашуы

1. Депутат Совет тарафыннан карала торган барлык мәсьәләләр буенча хәлиткеч тавыш бирү хокукыннан, шулай ук аның әгъзасы булган комиссия тарафыннан файдалана.
2. Депутат Совет, комиссия утырышларында Татарстан Республикасы Конституциясе, федераль закон, Татарстан Республикасы законнары, әлеге Нигезләмә һәм Совет Регламенты нигезендә бирелгән хокукларны гамәлгә ашыра.
3. Депутат совет, комиссия утырышларында, Совет Регламентында билгеләнгән тәртиптә катнаша. Әлеге утырышларда җитди сәбәпләр аркасында катнашып булмаганда, депутат бу хакта Совет рәисе, Комиссия рәисе белән алдан хәбәр итә.
4. Депутат киңәш бирү тавышы хокукы булмаган теләсә кайсы комиссия утырышында катнашырга хокуклы.
5. Депутатның системасыз катнашуы турында мәгълүмат сайлаучылар игътибарына җиткерелә.
6. Депутат хокуклы:
1) комиссиядә һәм Совет вазыйфасында сайларга һәм сайларга;
2) Совет тарафыннан төзелә торган органнарны һәм кандидатураларны формалаштыру мәсьәләләре буенча Совет тарафыннан сайлана яки билгеләнә торган вазыйфаи затларга фикер белдерү;
3) Совет утырышында карау өчен сораулар тәкъдим итегез;
4) аның утырышларында карау өчен Совет хокукый актлары проектларын кертергә;
5) көн тәртибе, карала торган мәсьәләләрне карау тәртибе һәм асылы, карарлар проектларына һәм Советның башка актларына төзәтмәләр кертү;
6) Совет утырышында чираттан тыш хисапны яки теләсә нинди орган яки вазыйфаи затның мәгълүматын тыңлау турында тәкъдимнәр кертергә, җаваплы яки контрольдә тотылган советка;
7) фикер алышуларда катнашырга;
8) аның фикеренчә, иҗтимагый әһәмияткә ия гражданнарның мөрәҗәгатьләре Советы утырышларында игълан итәргә.

7. Депутат федераль законнарда, Татарстан Республикасы законнарында, муниципаль берәмлек уставында, Совет Регламентында каралган башка хокукларны гамәлгә ашыра.

10 Статья. Депутат вазыйфалары

1. Депутат бурычлы:

1) үз эшчәнлеген башкарганда Россия Федерациясе Конституциясен, федераль законнарны, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын, Кама Тамагы муниципаль районының Уразлы авыл җирлеге уставын, башка муниципаль хокукый актларны үтәргә;

2) гражданнарның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәүне һәм яклауны тәэмин итү;

3) даими рәвештә, айга бер тапкыр, сайлаучыларны кабул итү;

4) гражданнарның, оешмаларның оештыру-хокукый формасына карамастан, иҗтимагый берләшмәләрнең, дәүләт хакимияте органнарының, җирле үзидарә органнарының мөрәҗәгатьләрен вакытында карап тикшерергә һәм аларга үз компетенциясе чикләрендә җавап бирергә;

5) сайлаучылар алдында очрашуларда хисап тотарга, шулай ук аларны массакүләм мәгълүмат чаралары аша елына ким дигәндә бер тапкыр хәбәр итәргә;

6) депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыру белән бәйле чикләүләрне үтәргә;

7) дәүләт һәм закон тарафыннан саклана торган башка серне сакларга, шулай ук депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыру белән бәйле рәвештә аңа таныш булган гражданнарның шәхси тормышына, намусына һәм абруена кагылышлы мәгълүматларны таратмаска;

8) ел саен хисап елыннан соң килә торган елның 30 апреленнән дә соңга калмыйча, үз керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүмат бирергә;

9) "коррупциягә каршы тору турында" 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны, вазыйфаларны үтәргә.

2. Депутат үзенә федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, Муниципаль берәмлек уставы һәм башка муниципаль хокукый актлар белән йөкләнгән башка вазыйфаларны башкара.

11 Статья. Депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләр

1. Депутат статусы белән бәйле чикләүләр федераль законнар белән билгеләнә.

12 нче мәкалә. Депутат таләбе

1. Совет утырышларында депутат Кама Тамагы муниципаль районының Уразлы авыл җирлеге башлыгына, җирле үзидарә органнары җитәкчеләренә, Совет компетенциясенә керүче мәсьәләләр буенча Совет тарафыннан төзелә яки сайлана торган башка органнар җитәкчеләренә һәм үз депутат эшчәнлеге

мәсьәләләре буенча гарызнамә белән мөрәҗәгать итәргә хокуклы.
2. Депутат таләбе язмача яки телдән кертелә һәм рәислек итүче тарафыннан игълан ителә.
3. Депутат таләбен юллаган Орган яисә вазыйфаи зат аңа телдән җавап бирергә тиеш (Совет утырышында) яисә язма рәвештә аны алганнан соң 15 көннән дә соңга калмыйча яисә Совет билгеләгән бүтән срокта бирергә тиеш. Авап язылырга тиеш

орган җитәкчесе яки депутат таләбен юллаган вазыйфаи зат яисә аның вазыйфаларын вакытлыча башкаручы зат.
4. Сорау инициаторы сорауда куелган сорауларны карап тикшерүдә турыдан-туры катнашырга хокуклы. Аларны карау көне турында запрос инициаторы алдан ук, ләкин тиешле орган утырышы көненә кадәр өч көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителергә тиеш.

13 Статья. Депутатның вазыйфаи затлар тарафыннан беренче чиратта кабул итү хокукы
Үз эшчәнлеге мәсьәләләре буенча депутат милек формасына карамастан, җирле үзидарә органнары, оешмалар җитәкчеләре һәм башка вазыйфаи затлары тарафыннан беренче чиратта кабул итү хокукыннан файдалана.

14 Статья. Депутатның мәгълүмат алу һәм тарату хокукы
1. Совет вазыйфаи затлары Совет Регламентында билгеләнгән тәртиптә советка кергән документлар белән тәэмин итәләр.
2. Депутат эшчәнлегенә бәйле мәсьәләләр буенча мөрәҗәгать иткәндә дәүләт хакимияте органнарына, җирле үзидарә органнарына, иҗтимагый берләшмәләргә һәм оешмаларга күрсәтелгән органнарның, берләшмәләрнең һәм оешмаларның вазыйфаи затлары кичектергесез (ә кирәк булган очракта - өстәмә материаллар алганнан соң 30 көннән дә соңга калмыйча) әлеге мөрәҗәгатькә җавап бирә һәм соратып алына торган документларны яки дәүләт сере булмаган белешмәләрне бирә.
3. Әлеге статьяның 2 пунктында күрсәтелгән вазифаи затлар өстәмә тикшерү яисә нинди дә булса өстәмә материаллар таләп итүне таләп итсә, бу хакта аларга мөрәҗәгать иткән Совет депутатына хәбәр итәргә тиеш.
4. Депутат үзенең эшчәнлеге мәсьәләләре буенча массакүләм мәгълүмат чараларында чыгыш ясарга хокуклы.

15 Статья. Хезмәткә сәләтлелекне югалтуга китергән депутатка имгәнү яки сәламәтлегенә башка зыян китергән өчен компенсацияләр
Совет депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга имгәнү яки эшкә сәләтлелеген югалтуга китергән сәламәтлегенә бүтән зыян китерү сәбәпле аңа китерелгән очракта, аңа акчалата компенсация түләү турында Карар кабул итәргә хокуклы.